

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quæstio septima. Vtrum scientia euacuetur in patria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

quam angelos non diligunt ex charitate, quia non sunt capaces beatitudinis super cuius participatione fundatur dilectio charitatis, præter hos sunt tamen aliqui viatores qui sanctos oderunt viuos & oderunt defunctos, quauis realiter sint beati & istos inimicos beati ex charitate diligunt optando eis conuersionem ad Deum salua Dei iustitia cui principaliter inhaerent.

8 Ad tertium dicendum quod in patria remanebit ordo dilectionis charitatis quæ est via, qualis autem sit ille dictum fuit supra in fine dist. 29. nec in hoc erit voluntas beatorum difformis à voluntate diuina, imò conformis, quia plus diligit beati eos qui magis secum comunicant vel communicare possunt quæ eos qui minus, sicut & ipse Deus magis diligit eos qui secum magis comunicant, gradus etiam dilectionis hic variè attenditur secundum bona volita & secundum intentionem actus volendi.

QVÆSTIO SEPTIMA.

Vtrum scientia euacuetur in patria.

Tho. 2. 2. q. 67. ar. 2.

Postea queritur, vtrum scientia euacuetur in patria. Et videtur quod sic, quia 1. Cor. 13. dicitur, siue scientia destruetur, sed destructio scientiæ est eius euacuatio, igitur, &c.

2 Item in patria nihil erit superfluum, sed cognitio rerum in verbo erit in beatis sufficientissima, ergo omnia alia superfluerent, quod est inconueniens.

3 IN contrarium est, quia in Christo præter scientiam beatam fuit alia scientia: ergo similiter in beatis præter cognitionem rerum in verbo potest esse scientia, quam hic de rebus acquisierunt.

4 Et iterum, in beatis angelis ponitur cognitio duplex scilicet matutina & vespertina, hoc est rerum in verbo & in proprio genere: ergo similiter ponenda est duplex scientia in hominibus beatis. Hoc autem nõ esset, nisi scientia hic acquisita maneret, ergo &c.

5 **R**ESPONSI O. Quamuis sit valde difficile videre quomodo duo actus intelligendi simul possint esse in eodem intellectu, & maxime respectu eiusdem obiecti, tamen doctores tenent communiter quod scientia hic acquisita manebit in beatis, non solum quantum ad habitum, sed etiam quantum ad actum: exclusa tamen imperfectione quæ pro statu viæ inuenitur in actu scientiæ acquisita, & persuadent hoc tali ratione, gloria non tollit perfectionem naturæ, sed scientia nõ solum quo ad habitum, sed etiam quantum ad actum pertinet ad perfectionem naturæ, imò summa perfectio naturæ humanæ, quam ex naturalibus potest acquirere ponitur in actu sciendi, ergo gloria non tollit scientiam quantum ad habitum, neque quantum ad actum, sed solum quantum ad modum imperfectionis quam habet in statu præfenti, & quamuis ad hanc rationem possit dici quod gloria non tollit perfectionem naturæ, nisi dando maiorem perfectionem primam eminentius continentem, qualiter cognitio beata continet omnem cognitionem naturalem, tamen in supradicta ratione sistunt doctores, quæ non potest valere nisi ponendo quod visio beata sit alterius generis proximi, quam quæcunque alia cognitio ipsi composibilis: hoc enim modo potest cum visione beata stare alia cognitio, nec apparet ad præfens alius modus.

6 **A**D primum argumentum dicendum quod illud, 1. Cor. 13. scientia destruetur, est intelligendum quo ad necessitatem, vel quo ad modum imperfectum, qui nunc est in actu scientiæ, non autem quantum ad substantiam habitus vel actus.

7 Ad secundum dicendum quod scientia hic acquisita non superfluit in patria, quum sit perfectio naturæ, & pertinet ad alium modum cognoscendi.

Sententia huius distinctionis. XXXII.

in generali & speciali.

Prædictis adiciendum. Superius Magister egit de dilectione increata qua deum diligimus. Hic agit de dilectione increata qua Deus diligit nos. Et diuiditur in tres. Quia primò agit de dilectione Dei respectu omnium creaturarum generaliter. Secundò respectu omnium specialiter ibi consideratur. Tertio specialiter respectu repro-

borum ibi de reprobis. Prima in duas. Primò ostendit quæ dilectionis ad diuersos inæqualitatem. Secundò assignat inæqualitatis rationem ibi, quum autem. Secunda principalis diuiditur, quia primò ostendit qualiter Deus incipit aliquem hominem de nouo diligere. Secundò inquirat eundem hominem diligat eodem tempore plus quam alio ibi, si verò queritur. Hæc est sententia & diuisio lectionis in generali.

2 **I**N speciali sic procedit. Et dicit quod eadem est dilectio, qua Deus diligit nos, & qua nos diligimus Deum: de qua aduertendum est quod Magister in hoc non tenetur, sicut patuit. 1. li. dist. 17. Tunc dicit quod licet dilectio Dei sit immutabilis, tamen Deus dicitur diligere vnum plusquam alium, quod probat per Aug. super Ioan. qui dicit quod Deus diligit omnia quæ fecit, & sic diligit omnem creaturam, sed magis membra Christi vnigeniti sui, sed amplius ipsum Christum. Tunc dicit quod dilectio Dei licet sit immutabilis & æterna, tamen Deus vnum plus diligit quam alium, sine mutatione suæ dilectionis quantum ad eius essentiam, per quam diligit omnia etiam ab æterno, sed mutatio est ex parte effectuum, vel donorum quæ tribuit vel præcepit illis quos diligit. Vnde dicitur illos magis diligere quibus tribuit, vel præparat maiora bona, quam illos quibus tribuit vel præparat minora bona: dilectio ergo Dei considerata secundum essentiam non dicitur secundum magis & minus, sed solum secundum efficientiam. Similiter deus dicitur diligere vnum & eundem hominem vno tempore plusquam alio, in quantum confert illi maiora bona vno tempore quàm alio. Vltimò querit vtrum Deus diligit reprobos, quos præciuit damnandos. Et respondet quod simpliciter & absolute dicitur deus diligere electos, non autem reprobos nisi cum determinatione, in quantum confert eis aliqua bona temporalia vel gratuita ad tempus. Et in hoc terminatur sententia lectionis, &c.

QVÆSTIO PRIMA.

Vtrum Deus æqualiter omnia diligit.

Tho. 2. 2. q. 62. ar. 12. ad. 3. & q. 30. ar. 2. ad. 1.

Circa distinctionem istam queritur primò vnum tantum, vtrum scilicet Deus æqualiter omnia diligit. Et videtur quod sic, quia ille diligit æqualiter omnia illa de quibus est sibi æqualiter cura, sed Deo est æqualiter cura de omnibus. Sap. 8. ergo Deus æqualiter omnia diligit.

2 Item dilectio sequitur cognitionem, sed Deus æqualiter omnia cognoscit, ergo æqualiter omnia diligit.

3 **I**N contrarium est, quia maius bonum est magis diligendum, sed in rebus est dare magis & minus bonum, ergo in rebus creatis est dare aliqua quæ Deus magis diligit, & aliqua quæ minus.

4 **R**ESPONSI O. Videnda sunt tria. Primum est, an Deus diligit creaturam. Secundum est, an diligit omnem. Tertium est, an æqualiter.

5 **Q**VANTVM ad primum sciendum est quod Deus creaturam diligit. Cuius ratio est, quia vbicumque est bonitas bene ordinata ad apprehensionem boni sequitur eius dilectio, sed in Deo est bonitas optimè ordinata, ergo quum Deus apprehendat non solum bonum increatum, sed etiam creatum, patet quod Deus diligit non solum se, sed & alia à se, scilicet creaturas.

6 **Q**VANTVM ad secundum aduertendum est quod duplex est dilectio, vna qua quis diligit aliu volendo ei bonum æquale sibi ipsi, & hæc est dilectio amicitie. Alia est dilectio, qua quis vult bonu alteri, quæcunque bonu illud sit. Et hæc duplex dilectio non est distincta à Deo secundum re, sed secundum rationem. Prima ergo dilectio deus non diligit omnem creaturam, sed tantum intellectualē. Cuius ratio est, quia Deus non vult creaturæ aliquid bonu, nisi illud tantum, cuius ipsa est capax, sed sola creatura in intellectualis est capax boni diuini, scilicet beatitudinis: ergo deus non diligit omnem creaturam dilectione amicitie, sed solum intellectualem, nec omnem talem sic diligit, nisi dilectione pertinente ad voluntatem antecedentem qua vult omnes homines saluos fieri, vt expositum fuit in 1. lib. di. 47. qu. 3. dilectione autem pertinente ad voluntatem consequentem diligit solum prædestinatos & electos.

Si ve